

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
1/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. január 17.

A C-347/10. sz.,
A. Salemink kontra Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut
werknemersverzekeringen ügyben hozott ítélet

A tengeren, valamely tagállam partja mentén húzódó kontinentális talapzaton található gázfúrószigeteken alkalmazott munkavállalók főszabály szerint az uniós jog hatálya alá tartoznak

A fúrószigeteken, a természeti erőforrások felkutatása és/vagy kiaknázása tevékenységének keretében végzett munkát az uniós jog alkalmazása szempontjából ezen állam területén végzett munkának kell tekinteni

A holland állampolgárságú A. Salemink 1996-tól ápolóként és röntgenasszisztensként dolgozott a Nederlandse Aardolie Maatschappij társaság gázfúrószigetén. E fúrósziget a holland felségvizeken kívül, a Hollandia mentén húzódó kontinentális talapzaton, a holland parttól mintegy 80 km távolságban található.

A. Salemink hollandiai lakóhelyét 2004. szeptember 10-én Spanyolországba helyezte át. Spanyolországba történő költözését megelőzően A. Salemink kötelezően biztosított volt a holland társadalombiztosítási jogszabályoknak megfelelően, amelyek értelmében az a személy, aki Hollandián kívül végez munkát, nem minősül munkavállalónak, kivéve ha mind ő, mind a munkáltató Hollandiában rendelkezik lakóhellyel, illetve székhellyel. Spanyolországba való költözésétől fogva A. Salemink többé már nem teljesítette ezen, lakóhelyre vonatkozó feltételt, következésképpen kikerült a kötelező, többek között a munkaképtelenséggel szembeni biztosítás alól.

Miután 2006. október 24. én A. Salemink beteget jelentett, 2007. szeptember 11-én a munkaképességnek megfelelő munkáról és jövedelemről szóló holland törvény szerinti munkaképtelenségi ellátást kért 2008. október 24-től.

E kérelmet az Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (a munkavállalók biztosításának kezeléséért felelős intézet) elutasította azzal az indokkal, hogy A. Salemink, Spanyolországba való költözése folytán (2004. szeptember 10. óta) már nem volt kötelezően biztosított, és nem igényelhet munkaképtelenségi ellátást.

Ilyen körülmények között a Rechtbank Amsterdam (amszterdami elsőfokú bíróság, Hollandia) azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az uniós joggal ellentétes-e, hogy egy munkavállaló, akit valamely tagállam mentén húzódó kontinentális talapzaton található létesítményen alkalmaznak, a nemzeti jogszabályok értelmében nem kötelezően biztosított e tagállamban azon egyetlen oknál fogva, hogy nem e tagállamban, hanem egy másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel.

A Bíróság mindenekelőtt azt vizsgálja, hogy az uniós jog alkalmazandó-e A. Salemink helyzetére. E vonatkozásban emlékeztet arra, hogy a nemzetközi tengerjogból¹ az következik, hogy a parti állam a kontinentális talapzat felett, annak felkutatása és természeti erőforrásainak kiaknázása céljából, szuverén jogokat gyakorol. E jogok kizárólagosak abban az értelemben, hogy amennyiben a parti állam a kontinentális talapzaton nem kutatja fel, vagy nem aknázza ki annak természetes erőforrásait, a parti állam kifejezett hozzájárulása nélkül senki sem foghat bele ezen

¹ Az Egyesült Nemzetek Montego Bay-ben (Jamaika), 1982. december 10-én aláírt, 1994. november 16-án hatályba lépett, a Holland Királyság által 1996. június 28-án ratifikált és az Európai Közösség nevében az 1998. március 23-i 98/392/EK tanácsi határozattal (HL L 179., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 4. fejezet, 3. kötet, 262. o.) jóváhagyott Tengerjogi Egyezménye.

tevékenységekbe. Ami a kontinentális talapzaton található mesterséges szigeteket, berendezéseket és létesítményeket illeti, a parti államnak kizárólagos joga van azok létesítésére, létesítésének engedélyezésére és szabályozására, üzemben tartására és használatára. Vagyis a parti állam kizárólagos joghatósággal rendelkezik ezen mesterséges szigetek, berendezések és létesítmények felett.

Mivel egy tagállam mentén húzódó kontinentális talapzat annak – jóllehet funkcionális és korlátozott – szuverenitása alá tartozik, az említett kontinentális talapzaton található, helyhez kötött vagy úszó létesítményeken a természeti erőforrások felkutatása és/vagy kiaknázása tevékenységének keretében végzett munkát az uniós jog alkalmazásában az említett állam területén végzett munkának kell tekinteni.

A Bíróság, miután megállapította az uniós jog alkalmazhatóságát, azt vizsgálja, hogy az uniós joggal ellentétes-e, hogy egy, az A. Salemink helyzetéhez hasonló helyzetben található személy lakóhelyének Spanyolországba történő áthelyezése folytán ki legyen zárva a kötelező biztosítás rendszere alól.

E vonatkozásban a Bíróság kiemeli, hogy egy adott szociális biztonsági rendszerhez vagy e rendszer valamely ágához való csatlakozásra vonatkozó jog vagy kötelezettség létezésével kapcsolatos feltételeket az egyes tagállamok jogszabályaikban maguk határozzák meg. Bár a tagállamok továbbra is megtartják a szociális biztonsági rendszereikbe való belépési feltételek kialakítására vonatkozó hatáskörüket, ennek gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot. Egyrészt e körülmények nem vezethetnek ahhoz, hogy a nemzeti jogszabályok alkalmazási köréből kizárják azokat a személyeket, akik tekintetében az uniós jog értelmében ugyanezen jogszabályok alkalmazandók. Másrészt a kötelező biztosítási tagságra vonatkozó szabályoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezésekkel.

Márpedig az uniós jog² kifejezetten akként rendelkezik, hogy egy tagállam területén alkalmazott munkavállaló e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, „még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel”. E jogot nem tartanak tiszteletben, ha a munkavégzés helye szerinti tagállam jogszabályai által az ugyanezen jogszabályok által előírt kötelező biztosítási rendszerbe való felvételhez megkövetelt, lakóhelyre vonatkozó feltétel érvényesíthető lenne azon személyekkel szemben, akik e tagállam területén dolgoznak, és egy másik területén rendelkeznek lakóhellyel. E személyek tekintetében az uniós jog a lakóhelyre vonatkozó feltételt felváltja az érintett tagállam területén történő munkavégzésen alapuló feltétellel.

Tehát az uniós joggal ellentétesnek bizonyul egy olyan, nemzeti szabályozás, amelynek értelmében egy munkavállaló, akit valamely tagállam mentén húzódó kontinentális talapzaton található gázfűrészigeten alkalmaznak, a lakóhelyre vonatkozó feltétel alapján jogosult, vagy sem ugyanezen államban kötelező biztosításra.

Továbbá meg kell állapítani, hogy egy ilyen nemzeti szabályozás az adott tagállamban lakóhellyel nem rendelkező munkavállalókat, mint amilyen A. Salemink – hollandiai társadalombiztosításukat tekintve – kedvezőtlenebb helyzetbe hozza, mint az adott tagállamban lakóhellyel rendelkező munkavállalókat, ami emiatt sérti a szabad mozgásnak az uniós jog által biztosított elvét.

Következésképpen a Bíróság válasza értelmében az uniós joggal ellentétes, hogy egy munkavállaló, akit valamely tagállam mentén húzódó kontinentális talapzaton található létesítményen alkalmaznak, a társadalombiztosításra vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében nem kötelezően biztosított e tagállamban azon egyetlen oknál fogva, hogy nem e tagállamban, hanem egy másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel.

² Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, valamint az 1998. június 29-i 1606/98/EK tanácsi rendelettel (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 308. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499